

KAUPAN LIITTO

LAUSUNTO

Verohallinto
Yritysverotusyksikkö
Ohjaus- ja kehittämysyksikkö
Tanja Liimatainen

8.11.2019

VH/3917/00.04.05/2019

KAUPAN LIITON LAUSUNTO LUONNOKSESTA VEROHALLINNON ARVONLISÄVEROTUKSEN UUDEKSI TIETOSISÄLLÖKSI

Kaupan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja lausuu arvonlisäveroilmoituksen luonnoksesta seuraavaa:

Yleistä

Verohallinnon tavoitteissa on uudistaa arvonlisäveroilmoitus ja ottaa uusi ilmoitus käyttöön vuonna 2022. Nyt lausunnolla oleva luonnos uudeksi ilmoitukseksi moninkertaistaisi nykytilassa kerättävien tietojen määrän. Verohallinto on perustellut arvonlisäveroilmoituksen uudistamista sillä, että kerättävän tietomäärän lisäyksellä voidaan vähentää yrityksille lähetettävien kyselykirjeiden määrää ja nopeuttaa arvonlisäveropalautusten maksamista. Osa uutena ehdotetuista tietokentistä eivät kuitenkaan suoraan vaikuta maksettavan tai vähennettävän veron määrään.

Kirjeiden määrän vähenemiselle ja palautusten nopeutumiselle ei ole selvitykseen perustuvaa pohjaa. Verohallinto ei ole elinkeinoelämän toiveista huolimatta teettänyt vaikutusarviointeja siitä, miten arvonlisäveroilmoituksella kerättävien tietomäärien moninkertaistaminen vaikuttaisi yritysten hallinnolliseen taakkaan. Kaupan liitto edellyttää, että ennen nykyisen arvonlisäveroilmoituksen uudistamista Verohallinto teettää kattavat vaikutusarviointit ehdotettujen tietokenttien vaikutukset kyselykirjeiden määrään.

Verohallinto on eri yhteyksissä ilmaissut, että uutena ehdotettujen arvonlisäveroilmoituksen tietokenttien ei ole tarkoitus lisätä yrityksen hallinnollista taakkaa. Käytännössä tällä on tarkoitettu sitä, että tiedon tulee olla sellaista, joka on mahdollista saada automaattisesti yrityksen toiminnanohjausjärjestelmästä. Tämä on sinänsä kohtuullinen periaate. Olisi liioiteltua edellyttää yrityksiä lisäämään ns. käsin tehtävää tietojen keräämistä. Tietojen manuaalinen kerääminen lisää merkittäväällä tavalla yrityksen kustannuksia sekä inhimillisen virheen mahdollisuutta. Erityisesti kohta 'Veroton myynti (ei vähennysoikeutta)' olisi sellainen tieto, jonka tuottaminen automaattisesti ei ole mahdollista. Kohtaan liittyvistä ongelmista enemmän jäljempänä.

Lisäksi Kaupan liitto korostaa, että mikään uusi tieto ei ole sellaisenaan automaattisesti saatavissa yrityksen järjestelmästä. Yrityksen tulee aina muuttaa järjestelmän sisäisiä tiedonkulunpolkuja. Kaikki muutokset aiheuttavat kustannuksia; vähintään järjestelmä-, sekä koulutuskustannuksia. Tästä syystä Verohallinnon tulee välttää sellaisten tietojen keräämistä, jotka eivät suoraan vaikuta maksettavan tai vähennettävän veron määrään. Uutta tietoa ei tule kerätä vain siksi, että siitä saatavaa on hyötyä. Kaiken kerättävän tiedon tulee olla perusteltavissa vaikutusarvioinneilla.

Edellä mainitun lisäksi Kaupan liitto nostaa ilmoitusluonnoksesta esille seuraavia yksityiskohtia:

Vero verollisista kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksista

Kohta 'Vero verollisista kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksista' edellyttäisi kaupan alan yrityksiltä uutta erillistä verokoodia. Tämä nostaa kohdasta yritykselle aiheutuvia kustannuksia merkittävästi.

Ei ole lainkaan epätavanomaista, että yritysten laskutuskausi kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksista on pidempi kuin yksi kuukausi. Laskutuskausi voi olla esimerkiksi vuoden pituinen. Tämän johdosta ei ole realistista edellyttää yrityksiä ilmoittamaan kohdassa kiinteistön käyttöoikeuden luovutukset kuukausittaisella tasolla.

Muut käännetyn veron alaiset myynnit

Ilmoitusluonnoksen selitteen mukaan kohdassa 'Muut käännetyn veron alaiset myynnit' ilmoitetaan muut myynnit, joihin sovelletaan käännettyä verovelvollisuutta ja joita ei ilmoiteta muissa ilmoituksen kohdissa. Esimerkkeinä selitteessä on esitetty arvonlisäverolain 8 d, 8 b ja 8 a § mukaiset myynnit.

Selitteestä ei kuitenkaan käy ilmi ilmoitettaisiinko kyseisessä kohdassa myös AVL 9 §:n mukaiset myynnit.

Veroton myynti (ei vähennysoikeutta)

Ilmoitusluonnoksen selitteen mukaan kohta 'Veroton myynti' koskisi vain niitä toimijoita, jotka ovat alv-velvollisia. Kohdassa ilmoitettaisiin sellaiset verottomat myynnit, joihin liittyviä ostoja ei voi vähentää. Näitä ovat mm. terveyden- ja sairaanhoitopalvelut sekä koulutus.

Verottoman myynnin ilmoittaminen ei vaikuta suoraan maksettavan tai vähennettävän veron määrään. Verohallinnon olisi toki mahdollista selvittää kyseisen kohdan avulla verollisen ja verottoman myynnin suhdeluku. Kaupan liiton arvion mukaan tämä tieto ei olennaisesti vähentäisi kyselykirjeiden määrää. Päinvastoin uuden tiedon käsittely hyvin todennäköisesti lisäisi yrityksille lähtevien kirjeiden määrää.

Lisäksi kohta asettaa samojen, pääosin verottomien, toimialojen yritykset eriarvoiseen asemaan arvonlisäverorekisteröinnin perusteella. Verollisista myynneistään arvonlisäverorekisteriin merkityt, esimerkiksi verottomia terveystalveta myyvät, yritykset velvoitettaisiin ilmoittamaan tietoja, joilla ei ole vaikutusta veron määrään ja joita rekisteröimättömien yritysten ei tulisi ilmoittaa.

Kohta lisäksi verotonta toimintaa harjoittavien yritysten hallinnollinnollista taakkaa merkittävästi, sillä ilmoitusvelvollisuuden piiriin tulisi sellaisia eria, jotka esimerkiksi terveydenhoitoalalla vastaavat valtaosaa yrityksen myynneistä. Kaupan liiton mukaan kohta ei ole perusteltu.

Oma käyttö

Kohta 'Vero muusta omasta käytöstä' edellyttäisi kaupan alan yrityksiltä uutta erillistä verokoodia. Tämä nostaa kohdasta yritykselle aiheutuvia kustannuksia merkittävästi.

Kiinteistöinvestointien tarkistusten määrä

Kohta 'Kiinteistöinvestointien tarkistusten määrä' edellyttäisi kaupan alan yrityksiltä uutta erillistä verokoodia. Tämä nostaa kohdasta yritykselle aiheutuvia kustannuksia merkittävästi.

Kiinteistöinvestointien määrän raportoiminen omana erillisenä tietona arvonlisäveroilmoituksella ei ole perusteltua. Verohallinnolla ei ole vertailutietoa, jolla tiedon oikeellisuus varmistuisi. Tämä johdosta tieto kiinteistöinvestointien määrästä omana erillisenä tietonaan mahdollisesti lisäksi kyselykirjeiden määrää lisäten yrityksen hallinnollista taakkaa.

Suomen ulkopuolelta ostetut tavarat ja palvelut

Arvonlisäveroluonnoksen perusteella Suomen ulkopuolelta, joko EU-maista tai kolmansista, ostettujen tavaroiden ja palvelujen osalta tulisi ilmoittaa ostojen määrä, suoritettavien verojen määrä, sekä vähennettävät verot.

Näiden kaikkien tietojen ilmoittaminen olisi täysin tarpeetonta. Verotukseen vaikuttava, ja näin ollen oleellinen, tieto olisi ainoastaan vähennettävän veron määrän ilmoittaminen. Muun tiedon käyttökelpoisuus Verohallinnolle on arvoltaan lähellä nollaa. Kaupan liitto korostaa, että verovalvonnan kannalta mitättömän tiedon kerääminen tulee välttää.

Muut käännetyn veron alaiset ostot

Kohta 'Muut käännetyn veron alaiset ostot' edellyttäisi kaupan alan yrityksiltä uutta erillistä verokoodia. Tämä nostaa kohdasta yritykselle aiheutuvia kustannuksia merkittävästi.

Verolliset kotimaan ostot, joista ei ole vähennysoikeutta

Ilmoitusluonnoksen selitteen mukaan kohdassa ilmoitetaan verolliset kotimaanhankinnat, jotka tulevat kokonaan tai osittain vähennykseen oikeuttamattomaan toimintaan. Jos hankittu hyödyke tulee osittain vähennykseen oikeuttamattomaan käyttöön, ilmoitetaan kohdassa se osa, josta vähennystä ei voida tehdä

Yrityskentän näkökulmasta kohta on erityisen ongelmallinen. Kohdassa tulisi raportoida ostoja, joilla ei ole lainkaan vaikutusta maksettavan tai vähennettävän veron määrään. Kohdassa raportoitavia ostoja olisivat esimerkiksi vähennyskelvottomaan edustuksen liittyvät hankinnat. Kaupan liitto huomauttaa, että kaupan alan yrityksillä on käytössä toiminnanohjausjärjestelmiä, jotka eivät hyväksy lainkaan verokoodia edustustilille tai muille vastaaville tileille, joille kirjataan vähennyskelvottomia hankintoja. Vähennyskelvottomien kotimaan ostojen raportointi edellyttäisi yritykseltä huomattavaa ns. käsin tehtävää lisätyötä. Tilirakenteen muuttaminen puolestaan olisi kohtuuton hallinnollinen taakka ja kustannuserä yritykselle. Kaikki käsin tehtävä manuaalinen veroraportointiin liittyvä työ lisää inhimillisen virheen mahdollisuutta.

Verohallinto on markkinoinut arvonlisäveroilmoituksen uudistushankettaan siten, että yritysten hallinnollinen taakka ei saa kasvaa kohtuuttomasti ja, että kaiken kerättävän tiedon tulee olla muodostettavissa automaattisesti yrityksen järjestelmästä. Edellä mainittuun periaatteeseen peilattuna kohtaa vähennyskelvottomat kotimaan ostot ei voida pitää hyväksyttävänä.

Kaupan liiton käsityksen mukaan kohdan ei voida olettaa vähentävän verovalvontaa varten yrityksille lähetettävien kyselykirjeiden määrää. Sen sijaan kyselykirjeiden määrä todennäköisesti lisääntyisi. Kohta lisäisi yritysten hallinnollinnollista taakkaa merkittävästi.

Kunnioitavasti

KAUPAN LIITTO

Mari Kiviniemi
toimitusjohtaja

Toni Jääskeläinen
veroasiantuntija